

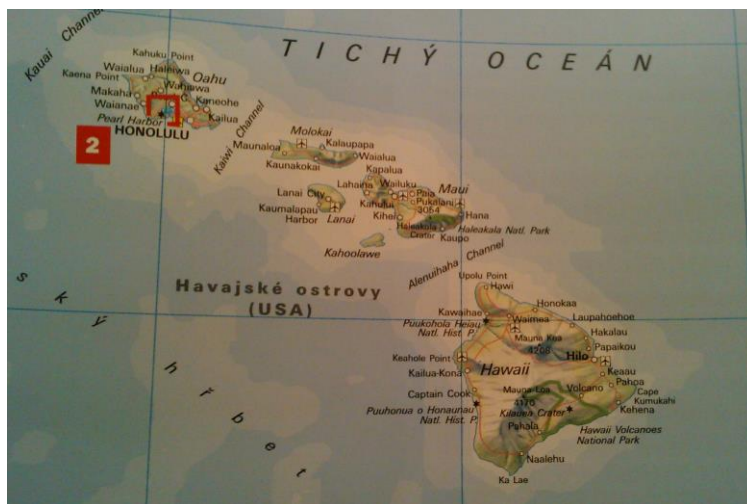
LETEM SVĚTEM NA HAVAJSKÉ OSTROVY

Znáte starší letní hit skupiny Kamelot? Určitě ano. *Letecká linka do ráje k ostrovům slunné Havaje... Honolulu, ukululu, tohle mám rád...* V současném podzimním pošmourném počasí by mnozí z nás jistě

nepohrdli výpravou za teplem a svěží exotickou přírodou. My máme to štěstí, že jsme se na Havajské ostrovy dostali snadno, téměř lusknutím prstů! Protože Havaj není za rohem, běžná letenka také není za hubičku a povinnosti nám delší odpoutání od všedních dnů nedovolí, potěšila nás možnost nahlédnout do vzdáleného Tichomoří díky cestopisnému semináři cestovatelů Lenky a Václava Špillarových. Ti pro nás nejsou neznámí. Téměř každý školní rok nás zvou na cesty pevné i prašné, do hor, na pouště i k mořským pobřežím, mezi rozmanité národy světa, napříč všemi kontinenty. Letos za námi zavítali s programem věnovaným Havajským ostrovům. A tak jsme si *udělali havaj* a v kině strávili příjemné a poučné dopoledne.

Představení tohoto tropického ráje v Pacifiku bylo opravdu podrobné. Úvod obstaral za tónů písně *Somewhere over the rainbow* od *Israela Kamakawiwo'ole* pohled ze zelených svahů na azurově modré moře a oblohu, přes kterou se klene sedmibarevná duha. Vítejte v ráji! Souostroví sopečného původu leží v severní části Tichého oceánu a je zámořským územím Spojených států amerických. Na početných ostrovech o celkové rozloze bezmála 17 tisíc km² najdete vysoké hory, z nichž mnohé z nich jsou dosud činnými sopkami, průzračné laguny, vodopády, písčité i kamenité pláže, husté pralesy, tradiční osady i moderní města.

Projekce fotografií byla provázena zajímavým komentářem nejen o samotných přírodních scenériích a cestovatelských cílech, ale také o mnohdy zapeklitých i humorných úskalích průběhu cesty. Během dvou hodin jsme procestovali pět největších ostrovů. Stačili jsme naslouchat šumění vln Tichého oceánu a „zpěvu“ velryb, osvěžit se u vodopádů, zapotit se na lávových svazích, poležet si pod palmami, prodírat se bujnými pralesy, sledovat splnutí horké lávy s vodami oceánu. Cestou jsme ochutnali šťavnaté tropické ovoce a mnohé místní speciality, např. špízy z mečouna. Vydrápali jsme se na úbočí sopečných čtyřtisícovek *Mauna Loa* a *Mauna Kea*. Podle zdejších mýtů stvořila Havajské ostrovy bohyně *Pele*, vládkyně ohně. Proto asi na celém

souostroví najdeme tolik vulkánů a lávových svahů. V kráteru kaldery na ostrově *Mauí* dokonce měla americká NASA před misí na Měsíc svoji základnu, mj. pro testování skafandrů. A už se k vám doneslo, kde má Slunce svůj domov? Havajané mají jasno. Stačí si vyhledat sopku *Haleakala*. Tady Slunce spí, odtud každé ráno vstává a sem se každý večer skutálí, aby nabralo sílu na svou každodenní pouť.

Z hodin dějepisu a zeměpisu už známe jméno cestovatele a objevitele *Jamese Cooka*. Ten byl domorodým obyvatelstvem i se svojí posádkou přivítán vřele a srdečně. Pověst praví, že si místní obyvatelé zpodobňovali bohy jako muže bílé pleti s vousy. Proto shovívavě a uctivě plnili vše, co Cookovi a jeho doprovodu na očích viděli. Když pak mořeplavec odplul, všichni si popravdě oddychli, protože zásoby se v průběhu pobytu Evropanů povážlivě ztenčily. Prudká bouře na moři však přiměla Cooka k návratu zpět na ostrovy. To už takové nadšení nevyvolalo. Nakonec docházelo k četným nedorozuměním a jedno z nich stálo Jamese Cooka roku 1779 život.

A jak se Havajané baví? Není snad nikdo, komu by se při vyslovení názvu Havaj nevybavily vysoké hřebeny vln, na nichž se prohánějí surfaři. Věděli jste, že zpočátku byl surfing zábavou jen pro vyvolené, tzn. pro urozené a vysoce postavené? Pokud by snad kdysi zkoušel surfování někdo, kdo nepatřil k privilegovanému stavu, hrozil mu dokonce trest smrti.

Příroda je na Havajských ostrovech velice rozmanitá. Neuvěřitelné množství živočišných i rostlinných druhů upoutá pozornost každého přírodovědce. Zkuste si vyhledat místní endemity říše fauny a flóry, např. *šatovníka rumělkového* nebo *silversword* či *greensword*.

Putování po Havajských ostrovech bylo po dvou hodinách u konce. Nezbylo nic jiného než se nalodit na palubu a vyplout směrem ke škole. A kdybyste se náhodou chtěli naučit havajštinu, možná vás překvapí, že má tento jazyk stejné samohlásky jako čeština. Jen souhlásky se někam rozkutálely. Těch mají Havajané jen sedm.

Děkujeme manželům Špillarovým za přípravu pěkného vzdělávacího programu. Třeba jsme na Havaji nebyli naposledy. Snad někdy příště... *Aloha!*

Za žáky a učitele 2. stupně
Olga Gruhnová

Ilustrační foto s využitím www.cestujlevne.cz, www.havajske-ostrovy.sk, www.wikipedia.org/wiki/James_Cook
a publikace *Atlantica, velký atlas světa s družicovými snímky* (2012)